

Kempeleenlahti – laidunnusta valtakunnallisesti arvokkaalla lintuvesialueella



Kuva: Marika Laurila

Tämä taulu on laadittu Luonnonvarakeskuksen hallinnoimassa Rantalaidun-hankkeessa vuonna 2023.



Suokukko. Kuva: Matti Alasaarela

Vilukko. Kuva: Marika Laurila



Perämerensilmäruoho. Kuva: Marika Laurila



Rannan kasvit maistavat meille! Jos eväs käy vähiin, meidät haetaan kotilaitumelle.



Kuva: Olli Leino

Laidunnus ylläpitää merenranta- niityn luontoarvoja

Kempeleenlahden rantaniittyjä on hoidettu 2010-luvulta alkaen laiduntamalla. Tavoitteena ovat matalakasvuiset niityt, jotka mahdollistavat esimerkiksi kahlaajien pesinnän ja tarjoavat sopivia levähdyspaikkoja muuttaville linnuille. Monet lajit kuten isokuovi, töyhtöhyppä ja äärimäisen uhanalainen suokukko ovat hyötäneet hoidosta. Laidunnuksen myötä korkea järviruoko on vähentynyt ja matalat niittykasvit ovat saaneet elintilaa.

Kempeleenlahden laidunrannoilla kasvavia huomionarvoisia lajeja ovat esimerkiksi vesihilpi, suolasara, vihnesara, vilukko, suolasänkiö ja perämerensilmäruoho. Matalissa rantavesissä esiintyy uhanalaista upossarpiota.

Rantaniittyjen hoito on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä työtä. Hoitotyötä tehdään yhteistyössä eri tahojen kanssa. Tavoitteena on jokaista osapuolta hyödyttävä, mahdollisimman kestävä ja taloudellinen toteutus. Alueella laiduntaa lampaita ja emolehmiä.

Rantalaitumet ovat Perämeren rannikon luontohelmiä

Perämeren rannikon matalakasvuiset merenrantaniityt ovat tärkeä elinympäristö monille lintu- ja kasvilajeille. Säilyäkseen avoiminaan ne vaativat säännöllistä hoitoa. Laidunnus on kustannustehokkain tapa hoitaa uhanalaisia merenrantaniittyjä. Se vähentää ravinteiden määrää laitumella, sillä osa syödyn kasvillisuuden ravinteista sitoutuu eläinten kasvuun.

Laiduneläinten lanta lisää ranta-
luonnon monimuotoisuutta. Se on tärkeä elinympäristö monille hyönteis- ja sienilajeille. Lampaiden ja nautojen lannan mikrobien ei ole havaittu aiheuttavan merkittävää infektoriskiä rantalaidunten läheisyydessä sijaitsevilla uimarannoilla.

Rantalaiduntamisen hoitokorvaukset ovat tärkeä tulonlähde alueen viljelijöille. Lisääntyneillä maisema- ja luontoarvoilla voi olla taloudellista merkitystä myös matkailulle.

Luonnonlaitumella laiduneläimet pystyvät käyttäytymään lajityypillisellä tavalla.